

POPIS ÚKONŮ, KTERÉ POSKYTUJE PEČOVATELSKÁ SLUŽBA NADĚJE:

Rozsah poskytovaných základních úkonů pečovatelské služby je dán platnou legislativou – zákonem č. 108/2006 Sb., O sociálních službách a vyhláškou č. 505/2006 Sb.

ZÁKLADNÍ ČINNOSTI:

A) POMOC PŘI ZVLÁDÁNÍ BĚŽNÝCH ÚKONŮ PÉČE O VLASTNÍ OSOBU:

1. Pomoc a podpora při podávání jídla a pití:

Nakrájení stravy na sousta, ohřátí stravy na sporáku nebo v mikrovlnné troubě, otevření jednorázového obalu, naložení jídla z jídonosiče na talíř, nalití nápoje do hrnku nebo sklenice, dochucení jídla dle přání klienta, podání jídla klientovi na stůl nebo k lůžku a dopomoc při přímém podání pokrmu. Jídlo a pití je dopředu připravené rodinou nebo přivezené pečovatelskou službou. Podání jídla a pití je přizpůsobeno zdravotnímu stavu a schopnostem klienta.

2. Pomoc při oblékání a svlékání, včetně speciálních pomůcek:

Příprava oblečení, pomoc při oblékání a svlékání oděvu, zapínání a rozepínání knoflíků a zipů, pomoc při nazouvání a vyzouvání obuvi, nasazování a upínání protéz, kýlních pásů. Úkony se provádějí s přihlédnutím k potřebám, zdravotnímu stavu a pohybovým možnostem klienta.

3. Pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním prostoru:

Zajištění klientova bezpečí při pohybu po bytě nebo domě, a to formou přímého doprovodu, kdy se klient pracovníka drží nebo formou nepřímého doprovodu, kdy pracovník svými pokyny směřuje klienta, otevírá a zavírá dveře. Úkon se provádí s přihlédnutím k potřebám, zdravotnímu stavu a pohybovým možnostem klienta.

4. Pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík:

Úkon se provádí s přihlédnutím k pohybovým schopnostem klienta, je dbáno na jeho bezpečný přesun. U částečně mobilního klienta se jedná o pomoc při zvedání, přistavení vozíku, přidržení při přesedání na vozík. Pokud je klient imobilní, je úkon poskytován pouze v případě, pokud má klient domácnost vybavenou zvedacím

zařizováním, případně za pomoci rodinného příslušníka nebo další pracovnice pečovatelské služby. Postel klienta by měla být dostatečně vysoká nebo polohovací, přístupná ze tří stran. Nejsou-li pro poskytnutí tohoto úkonu vytvořeny vhodné podmínky, pečovatelka může z bezpečnostních důvodů provedení úkonu odmítnout.

B) POMOC PŘI OSOBNÍ HYGIENĚ NEBO POSKYTNUTÍ PODMÍNEK PRO OSOBNÍ HYGIENU:

1. Pomoc při úkonech osobní hygieny:

Zahrnuje koupel nebo sprchování v domácnosti klienta. Úkon zahrnuje jednotlivé dílčí kroky stanovené dle schopností klienta a domluvy s ním:

- podporu klientovi při vstupu a výstupu do vany či sprchového koutu,
- umytí klienta pečovatelkou nebo dopomoc pečovatelky při provádění osobní hygieny,
- mytí hlavy,
- výměnu inkontinentních pomůcek,
- ošetření pokožky ochrannými krémy a mastmi,
- úklid koupelny po provedení osobní hygieny,
- je-li to zapotřebí, povlečení a úprava lůžka.

Pečovatelka je povinna vždy brát ohled na intimitu a soukromí klienta. Používány jsou klientovy vlastní hygienické potřeby a pomůcky (mýdlo, sprchový gel, ochranný krém, ručník...). U hůře mobilních klientů může být vyžadována dopomoc rodinného příslušníka nebo druhé pečovatelky, u imobilních klientů musí být koupelna vybavena zvedákem (tyto podmínky stanovuje během sociálního šetření sociální pracovnice). V případě částečně mobilního nebo imobilního klienta se provádí celková koupel u lůžka nebo na lůžku.

2. Pomoc při základní péči o vlasy a nehty:

Základní péče o vlasy zahrnuje umytí, vysušení a učešání vlasů. Používány jsou klientovy vlastní hygienické potřeby a pomůcky (šampón, ručník, hřeben, fén...). Pečovatelka může odmítnout použití klientův fén, pokud je poškozený a byl by tak ohrožen její život nebo zdraví. Úkon nezahrnuje kadeřnické služby, které lze ale zprostředkovat. K základní péči o nehty patří ostříhání a zapilování nehtů na rukou nástroji klienta, lze zprostředkovat manikúru i pedikúru.

3. Pomoc při použití WC:

Úkon zahrnuje doprovod klienta na WC, pomoc při svlečení potřebného oděvu a prádla, odstranění inkontinenčních pomůcek, přidržení klienta při usedání na mísu, otření nebo omytí po vykonané potřebě, pomoc při vstávání klienta, vložení čisté inkontinenční pomůcky, oblečení prádla a dalšího oděvu. Pokud klient používá WC

křeslo, součástí úkonu je vynesení a umytí nádoby, které provádí pečovatelka v ochranných rukavicích.

4. Výměna inkontinentních pomůcek:

Tento úkon zahrnuje výměnu inkontinenčních pomůcek u klienta a ošetření pokožky ochranným krémem. Používány jsou klientovy vlastní hygienické potřeby a pomůcky (inkontinentní pomůcky, které musí být připraveny tak, aby byly pro pečovatelku dostupné, ochranný krém...). V případě potřeby je úkon spojen s provedením osobní hygieny.

C) POSKYTNUTÍ STRAVY NEBO POMOC PŘI ZAJIŠTĚNÍ STRAVY:

1. Zajištění stravy odpovídající věku, zásadám racionální výživy a potřebám dietního stravování:

Strava je zajišťována v rozsahu obědů v pracovní dny, dle provozních možností poskytovatele, pouze klientům, kteří bydlí v blízkém dosahu stravovacího zařízení NADĚJE (ostatním klientům může pečovatelka poradit, případně pomoci se sjednáním dodávky stravy od jiného poskytovatele). Obědy jsou připravované ve stravovacím zařízení NADĚJE a zahrnují polévku a hlavní jídlo, případně salát, kompot, moučník, jogurt. Hlavní jídlo je možné vybírat ze dvou druhů jídel – pečovatelka doručí klientům, kteří mají tuto službu nasmlouvanou, jídelní lístky a provede objednávku. Oběd je klientovi dodán donáškou, po dobu přepravy je oběd uložen v jednorázovém obalu. Pokud si klient přeje objednaný oběd odhlásit, musí tak učinit sám telefonicky nebo prostřednictvím pečovatelky nejpozději dva dny předem od 8:00 do 10:00. V odůvodněných případech nejpozději předcházející pracovní den do 7:30 hod. Neučiní-li tak, je povinen tento oběd uhradit v plné výši, včetně smluvené donášky.

2. Donáška nebo dovoz oběda:

Tento úkon je poskytován pouze dle provozních možností poskytovatele, a to jen klientům, kteří od pečovatelské služby NADĚJE odebírají obědy a bydlí v blízkém dosahu stravovacího zařízení NADĚJE. V položce je zahrnuta donáška nebo dovoz jako samostatný úkon, Donáška/ dovoz obědů je poskytována v časovém rozmezí od 11:00 hod do 13:15 hod.

3. Donáška oběda v rámci Domu s pečovatelskou službou, Arménská 4:

V položce je zahrnuta donáška klientovi do domácnosti. Donáška obědů je poskytována v časovém rozmezí od 11:00 hod do 12:00 hod, dle provozních možností poskytovatele.

4. Pomoc při přípravě jídla a pití:

Klient si připravuje jídlo a pití sám ve vlastní domácnosti a z vlastních surovin, pečovatelka vypomáhá při činnostech, které klient sám nezvládá.

5. Příprava a podání jídla a pití:

Pečovatelka sama připravuje jídlo a pití z klientových surovin (vaří) v jeho domácnosti za použití jeho nádobí a zařízení nebo ohřívá dovezené či předem připravené jídlo rodinou. Servíruje jídlo klientovi, případně klientovi dopomůže při přímém podání pokrmu. Připravuje a servíruje klientovi čaj nebo kávu.

D) POMOC PŘI ZAJIŠTĚNÍ CHODU DOMÁCNOSTI:

1. Běžný úklid a údržba domácnosti:

Tato služba zahrnuje dílčí úkony – např. luxování, utírání prachu, zametání, stírání podlahy na mokro, umytí, utření a úklid nádobí, umytí sporáku, mikrovlnné trouby, výměna sáčků ve vysavači, umytí hygienického zařízení, dílčí úkony související s praním, žehlením a věšením prádla, uložení prádla do skříně, převlečení lůžka, vnesení odpadků, zalévání květin. Při úklidu se používají pomůcky a čisticí prostředky klienta. Úklid provádí pečovatelka v součinnosti s klientem a pomáhá s údržbou prostor, které klient aktuálně obývá. Pečovatelky nejsou oprávněny opravovat poškozené spotřebiče. Na případné závady jsou povinny upozornit klienta. V případě, že se jedná o závažnou závadu s rizikem ohrožení života či zdraví, pečovatelka klienta a kontaktní osobu na tento stav upozorní a provede zápis do dokumentace.

2. Pomoc při zajištění velkého úklidu domácnosti:

Úklid po malování, po bytových rekonstrukcích a úklid velmi zanedbaných prostor provádějí úklidové služby, pečovatelská služba předá klientovi kontakty na tyto organizace, příp. dle přání klienta pomůže úkon sjednat (domluvit termín a rozsah úklidu). Částku za úklid pak hradí klient sjednané firmě podle sazebníku této firmy.

3. Donáška vody:

Tento úkon je poskytován pouze v případě náhradního zásobování vodou z důvodu havárie dodávky vody, a to ve vlastní čisté nádobě klienta o obsahu max. 15 litrů. Klientovi je doneseno jen nezbytné množství vody pro pokrytí potřeb vaření, opláchnutí nádobí, základní hygieny a splachování WC.

4. Topení v kamnech včetně donášky a přípravy topiva, údržba topných zařízení:

Pokud klient topí v kamnech na tuhá paliva, je vyžadováno, aby pracovník pečovatelské služby byl řádně proškolen v jejich bezpečné obsluze. Součástí tohoto úkonu je donáška topiva (např. dřeva či uhlí), vynesení a likvidace popela v kovové nádobě a zatopení v kamnech. Úklid v bezprostředním okolí kamen se vykazuje jako běžný úklid. Naopak štípání dřeva ani ukládání topiva při jeho dovozu dodavatelem nejsou v rámci služby poskytovány.

5. Běžné nákupy a pochůzky:

Do běžných nákupů patří nákup základních potravin (např. chléb, rohlíky, mléko, uzeniny, ovoce, zelenina apod.), hygienických potřeb, časopisů a nápojů do hmotnosti 6 kg (je-li nákup těžší než 6 kg, pracovníci zprostředkují kontakt na komerční službu poskytující nákupy s dovozem). Pečovatelka nakupuje zboží z finančních prostředků klienta. Nákup je potom vyúčtován oproti pokladnímu dokladu. Do doby provedení úkonu je započítáno převzetí nákupního seznamu a finanční hotovosti, cesta do obchodu, doba nákupu, cesta zpět ke klientovi, předání a uložení nákupu a vyúčtování.

Pochůzkou se rozumí vyzvednutí receptu u lékaře, léků v lékárně nebo prodejně zdravotnických potřeb, platby na poštách, odnesení prádla do prádelny a do čistírny, vyřizování klientových záležitostí na úřadech, donesení oběda ze stravovacího zařízení, které neprovozuje NADĚJE apod.

6. Velký nákup, například týdenní nákup, nákup ošacení a nezbytného vybavení domácnosti:

Tento úkon zahrnuje pořízení většího množství zboží, například potravin (mouka, cukr, nápoje), kuchyňských potřeb, drobných elektrospotřebičů či ošacení. Jedná-li se o nákup těžší než 6 kg, pracovníci zprostředkují kontakt na komerční službu poskytující nákupy s dovozem. Do doby provedení úkonu je započítáno převzetí nákupního seznamu a finanční hotovosti, cesta do obchodu, doba nákupu, cesta zpět ke klientovi, předání a uložení nákupu a vyúčtování.

7. Praní a žehlení ložního prádla, popřípadě jeho drobné opravy:

Prádlo je prané výhradně v domácnosti klienta s využitím jeho vlastního vybavení a prostředků (pračka, prací prášek, aviváž, sušák na prádlo, kolíčky, žehlicí prkno, žehlička). Úkon zahrnuje roztřídění prádla, jeho vložení do pračky, pověšení, následné sejmutí suchého prádla, žehlení, skládání a uložení do skříně. Součástí služby jsou také drobné opravy prádla, jako je přišítkování knoflíku či poutka, zašití dírky, navlečení gumy nebo sešití prasklého švu, a to za použití klientových šicích pomůcek

(jehla, nit, nůžky). V případě větších oprav poskytovatel zprostředkuje kontakt na komerční služby; pečovatelka může dle potřeby klienta prádlo v rámci pochůzky do opravy odnést.

Pokud klient nedisponuje pračkou a prádlo je odnášeno do veřejné prádelny, je služba účtována jako pochůzka, přičemž klient hradí také poplatek za praní.

8. Praní a žehlení osobního prádla, popřípadě jeho drobné opravy:

Prádlo je prané výhradně v domácnosti klienta s využitím jeho vlastního vybavení a prostředků (pračka, prací prášek, aviváž, sušák na prádlo, kolíčky, žehlicí prkno, žehlička). Úkon zahrnuje roztřídění prádla, jeho vložení do pračky, pověšení, následné sejmutí suchého prádla, žehlení, skládání a uložení do skříně. Součástí služby jsou také drobné opravy prádla, jako je přišítkování knoflíku či poutka, zašití díry, navlečení gumy nebo sešití prasklého švu, a to za použití klientových šicích pomůcek (jehla, nit, nůžky). V případě větších oprav poskytovatel zprostředkuje kontakt na komerční služby; pečovatelka může dle potřeby klienta prádlo v rámci pochůzky do opravy odnést.

Pokud klient nedisponuje pračkou a prádlo je odnášeno do veřejné prádelny, je služba účtována jako pochůzka, přičemž klient hradí také poplatek za praní.

E) ZPROSTŘEDKOVÁNÍ KONTAKTU SE SPOLEČENSKÝM PROSTŘEDÍM:

1. Doprovázení (lékař, orgány veřejné moci, instituce poskytující veřejné služby):

Zahrnuje doprovázení klienta k lékaři, na úřady, do provozoven veřejných služeb, na poštu a doprovod zpět. O tento úkon je nutno požádat s časovým předstihem minimálně 1 týden. Je-li předpoklad, že úkon bude delší, než dovolují možnosti pečovatelské služby, může být z kapacitních důvodů odmítnut.

F) POMOC PŘI ZAJIŠTĚNÍ A MOŽNOSTI SETRVÁNÍ V PŘÍROZENÉM SOCIÁLNÍM PROSTŘEDÍ:

1. Dohled, aby osoba nezpůsobila ohrožení sobě ani okolí; připomenutí a asistence při požití léků:

Úkon je zaměřen na zajištění bezpečnosti klienta, předcházení rizikovým situacím a včasnou reakci na vzniklá nebezpečí. Současně podporuje klientovu soběstačnost v maximální možné míře při běžných každodenních aktivitách a činnostech. Cílem je také poskytnout klientovi pocit jistoty, stability a bezpečného prostředí.

G) POMOC PŘI UPLATŇOVÁNÍ PRÁV, OPRÁVNĚNÝCH ZÁJMŮ A PŘI OBSTARÁVÁNÍ OSOBNÍCH ZÁLEŽITOSTÍ:

1. Pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů, pomoc při vyřizování běžných záležitostí

Úkon je zaměřen na poskytnutí podpory klientovi při komunikaci s úřady, institucemi a dalšími subjekty. Pomáhá klientovi uplatňovat jeho práva a oprávněné zájmy a orientovat se v potřebných administrativních záležitostech. Součástí je také pomoc při vyřizování běžných osobních, domácích a dalších každodenních úkolů.

FAKULTATIVNÍ SLUŽBY:

Jedná se o pomoc a podporu nad rámec základních poskytovaných úkonů. Tyto úkony jsou poskytovány těm klientům, kteří využívají některé ze základních činností nabízených pečovatelskou službou.

ZAPŮJČENÍ KOMPENZAČNÍCH POMŮCEK:

K dispozici jsou:

- antidekubitní matrace
- mechanické vozíky,
- toaletní křesla
- chodítka pultová i podpažní,
- chodítka lehká i venkovní,
- samostojná hrazda
- nástavce na WC,
- sedačky do vany,
- sedačky na vanu,
- jídelní stolky,
- podpažní i francouzské berle

Poskytujeme dopravu kompenzačních pomůcek. Půjčení kompenzační pomůcky se platí zpětně za každý měsíc půjčení dle sazebníku NADĚJE. Cena za zapůjčení kompenzační pomůcky se liší pro klienty NADĚJE (tj. osoby využívající některou ze služeb NADĚJE – pečovatelská služba, denní stacionář, domovy) a pro osoby ostatní.

BEZPLATNĚ POSKYTOVANÉ SLUŽBY:

1. Základní sociální poradenství:

Poskytuje je sociální pracovnice pečovatelské služby. Tato služba je poskytována klientům pečovatelské služby, kteří na základě smlouvy využívají pečovatelskou službu NADĚJE nebo zájemcům o poskytování pečovatelské služby, s nimiž však NADĚJE nemůže uzavřít smlouvu o poskytování pečovatelské služby z následujících důvodů:

- poskytovatel neposkytuje sociální službu, o kterou osoba žádá,
- žadatel nespadá do vymezeného okruhu osob, pro které je sociální služba určena,
- poskytovatel nemá dostatečnou kapacitu k poskytnutí sociální služby, o kterou osoba žádá,
- poskytovatel osobě, která žádá o poskytnutí pečovatelské služby, vypověděl v době kratší než 6 měsíců před touto žádostí smlouvu o poskytování pečovatelské služby z důvodu porušování povinností vyplývajících ze smlouvy.

Základní sociální poradenství zahrnuje pomoc a podporu ve formě těchto úkonů:

- ✦ poskytnutí informací o tom, který druh sociální služby je pro osobu nejvíce vyhovující,
- ✦ vyhledání kontaktů na jiné organizace poskytující sociální služby,
- ✦ vyhledání dalších možností řešících situaci a potřeby osoby (např. poskytnutí informací o dávkách sociální péče, dávkách pomoci v hmotné nouzi, o základních právech a povinnostech osob, o možnostech využívání běžně dostupných zdrojů pro zabránění sociálního vyloučení a zabránění vzniku závislosti na sociální službě, zajištění podpory členů rodiny...).